

บทสรุปผู้บริหาร

สร้างความเป็นธรรม...ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมยังคงเป็นปัญหาที่ท้าทาย ทั้งความแตกต่างของรายได้ระหว่างประชากร ความแตกต่างของคุณภาพการบริการภาครัฐโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับบริการที่คุณภาพต่ำกว่า นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไข/ปัจจัยหลายประการที่ส่งผลกระทบให้ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยรุนแรงขึ้น อาทิ การเป็นสังคมผู้สูงอายุซึ่งจะมีผลให้ประชากรวัยทำงานลดลง ภาระพึ่งพิงต่อวัยแรงงานสูงขึ้น ทำให้มีข้อจำกัดในการออมเพื่ออนาคต ประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจทางการเงิน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่มีทักษะสูง เป็นต้น ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาคความเหลื่อมล้ำไม่ให้เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาประเทศ จึงมีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานรากได้นำยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมมาพิจารณาเป็นประเด็นสำคัญ เพื่อเข้ารับและเดินหน้าขับเคลื่อนตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

วัตถุประสงค์

1. ขยายโอกาสในการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด
2. ให้คนไทยทุกคนเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง
3. สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เป้าหมาย

1. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่ต่างกัน และแก้ไขปัญหาความยากจน

โครงการที่ดำเนินการไปแล้ว

1. โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ
2. มาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย
3. มาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ
4. โครงการบ้านประชารัฐ
5. โครงการบ้านธนารักษ์ประชารัฐ
6. การแก้ไขปัญหาหนี้ระบอบอย่างบูรณาการและยั่งยืน
7. มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองตามแนวทางประชารัฐ

แผนงานในอนาคต

- ร่าง พ.ร.บ. ธนาคารที่ดิน พ.ศ. ... เพื่อช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำการถือครองที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนที่ไร้ที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ
- จัดตั้งกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาความยากจน

2. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ

โครงการที่ดำเนินการไปแล้ว

1. การศึกษานอกระบบ (กศน.)
2. โครงการจัดการศึกษาทางไกล
3. กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)
4. กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)
5. การประกันตนมาตรา 40
6. โครงการคลินิกยุติธรรม เป็นต้น

แผนงานในอนาคต

- โครงการฟรี wifi เพื่อการศึกษาทั่วประเทศ
- โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อติดตามเด็ก
- โครงการบริหารจัดการงบประมาณด้านการศึกษารูปแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- โครงการขยายระบบแพทย์ทางไกล

3. เพิ่มศักยภาพของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เพิ่มมากขึ้น

โครงการที่ดำเนินการไปแล้ว

1. มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ในระดับหมู่บ้าน
2. โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ
3. โครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวประชารัฐ

แผนงานในอนาคต

- ร่าง พ.ร.บ.สถาบันการเงินชุมชน พ.ศ. ... เพื่อปฏิรูประบบการเงินฐานราก ช่วยให้ประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินที่มีคุณภาพ ทำให้ต้องหันไปพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบก่อให้เกิดปัญหาหนี้ครัวเรือน
- ร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ... เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของคนทุกระดับในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

จะเห็นได้ว่าโครงการของรัฐบาลที่ได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา นั้น ถือเป็นว่าเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน รวมไปถึงแก้ไขปัญหาความยากจน ตลอดจนการเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งเห็นได้จากตัวเลขดัชนีความเชื่อมั่นเศรษฐกิจฐานราก ที่ประเมินความรู้สึกของประชาชนฐานรากที่มีต่อภาวะเศรษฐกิจของธนาคารออมสิน พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นเศรษฐกิจฐานรากมีระดับสูงขึ้น ในช่วงที่รัฐบาลมีโครงการเข้ามาสนับสนุนประชาชน แสดงให้เห็นว่าโครงการต่างๆ มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน